

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 20-1/23-08063
Otsuse kuupäev 05.11.2023
Komisjoni koosseis Aase Sammelselg
Anastasia Nezgovorova
Liisa Kolosov

Tarbija
Kaupleja Osaühing EUROPARK ESTONIA (10811490)

Tarbija nõue Leppetrahvi tühistamine (põhjendamatus tuvastamine) ja 30 euro tagastamine.

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Tuvastada, et osaühingul Europark Estonia puudub alus nõuda tarbijalt 3.juunil 2023 sõiduki Toyota Avensis (registreerimismärk 943TGZ), Tartus Zeppelini Kaubanduskeskuse juures asuvale parkimisalale (tsoon EP254) tasuta parkimise eest leppetrahvi (trahvinõue 0590 3062 3115 7376).
3. Kauplejal tagastada tarbijalt saadud leppetrahv viie (5) tööpäeva jooksul arvates komisjoni otsuse saamisest.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija parkis 3.juunil 2023 kell 11:54:50 Tartus, Zeppelini Kaubanduskeskuse juures asuvale parkimisalale (tsoon EP254) sõiduki Toyota Avensis riikliku registreerimismärgiga 943TGZ ja lahkus sõidukiga parklast samal päeval kell 12:16.

Kaupleja koostas 3.juunil 2023 kell 11:57 tarbijale leppetrahvinõude 0590 3062 3115 7376 55,00

euro tasumiseks (klausliga, et tasudes enne 17.06.2023 kehtib vähendatud summa 30 eurot).

Tarbija tasus 6.juuni 2023 maksekorraldusega kauplejale 30,00 eurot; makse selgituses on märgitud trahv nr 0590 3062 3115 7376.

Tarbija väidab, et trahvinõue on alusetu, kuna tema sõiduk asus parkimisalal selle parkimise ajast arvestades vähem kui 1,5 tundi. Tarbija möönab, et tema sõiduki elektrooniline parkimiskell ei näidanud parkimise alguse aega õigesti, kuid tema pretensiooni lahendamise ajal oli kauplejale tegelik parkimise aeg teada.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja arvates on tarbija avaldus põhjendamatu ja selle rahuldamiseks alust ei ole.

Kaupleja leiab, et 1,5 tunni kestel tasuta parkimisele on õigus üksnes juhul, kui parkimise algus on fikseeritud. Parkimiskella näidu järgi pargiti sõiduk parkimisalale kell 00:14.

Parkimiskella seadistamise ja rikete eest vastutab tarbija; parkimise korraldajalt ei saa nõuda, et ta eeldaks kõigi pargitud sõidukite parkimiskella riket ning lähtuks leppetrahvi nõudmisel hilisematest selgitustest.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Parkimise teenuse osutamisel ja korraldamisel sõlmitakse parkimisleping, millel on üürilepingu iseloom.

Parkimise korraldaja sõlmib tähistatud parkimiskohta kasutada sooviva autojuhiga lepingu parkimisala kasutamiseks pakkumuse esitamise ja sellega nõustumise teel. Sõiduki juht ja parklapidaja sõlmivad parkimislepingu tingimustel, mis on nähtavaks tehtud parkla sissesõidu juures. Parkimisleping loetakse sõlmituks hetkest, kui parkla kasutaja tema juhitud sõiduki tähistatud parkimisalale pargib.

Pooled ei vaidle selles, et 3.juunil 2023 kell 11:54:50 parkis tarbija sõiduki Toyota Avensis kaupleja korraldatavasse parkimistsooni EP254, millisest ajast tuleb lugeda parkimisleping sõlmituks. Vaidlust ei ole ka selles, et kaupleja parkimiskontrolör fikseeris 3.juunil 2023 kell 11:57:27 tarbija sõidukil asuva parkimiskella näidu 00:14 ning vormistas leppetrahvi nõude 0590 3062 3115 7376.

Pooled vaidlevad selles, kas kauplejal on õigust tarbijalt leppetrahvi nõuda.

Komisjon selgitab, et tarbijakaitseseaduse (TKS) § 51 järgi lahendatakse tarbijavaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Hinnates esile toodud ja tõendatud asjaolusid kogumis leiab komisjon, et kaupleja leppetrahvi nõue ei ole põhjendatud.

Võlaõigusseaduse (VÕS § 158 lg 1) järgi on leppetrahv lepingus ettenähtud lepingut rikkunud lepingupoole kohustus maksta kahjustatud lepingupoolele lepingus määratud rahasumma.

Leppetrahvi eesmärk on kohustuse täitmisele sundimine, so lepingulise kohustuse täitmise tagamine ning kohustuse rikkumisega tekitatud kahju kompenseerimiseks hüvitise saamise lihtsustamine. Olemuselt on leppetrahv kõrvalkohustus, mis muutub sissenõutavaks põhikohustuse rikkumise korral.

Selleks, et tuvastada leppetrahvi nõude põhjendatust, peavad samaaegselt esinema järgmised asjaolud: 1) poolte vahel peab olema lepinguline suhe, 2) lepingus peab sisalduma leppetrahvi kokkulepe, 3) esineb lepingu rikkumine, mille eest lepingut rikkunud pool vastutab ja 4) lepingu rikkumisega kaasneb teisele poolele negatiivne tagajärg.

Komisjoni hinnangul kõik leppetrahvi kohaldamise eeldused täidetud ei ole.

Poolte seisukohad kattuvad selles, et Tartus, Zeppelini Kaubanduskeskuse juures asuval parkimisalal EP254 on parkimine üldjuhul tasuta, kuid parkimise aja alguse fikseerimise korral on õigus 1,5 tunni kestel tasuta parkida.

Kaupleja selgituste järgi kohaldati tarbija suhtes leppetrahvi tasulisel parkimisalal parkimise eest ilma tasu maksmata (vastuse p 1.2). Poolte selgituste ja komisjonile esitatud tõendite järgi sellist rikkumist ei esine. Komisjon nõustub kauplejaga selles, et parkimiskella näidu õigsuse eest vastutab sõiduki juht; komisjon jagab kaupleja seisukohta ka selles, et parkimiskontrollrilt ei saa nõuda, et ta lisaks parkimiskella näidule kontrolliks sõiduki parkimisalale saabumise aega muude andmete põhjal. Seega võib jaatada parkimiskontrolli õigust määrata leppetrahv temal olemasolevate andmete alusel.

Eelnevast ei saa aga teha järeldust, et kauplejal puudub kohustus kontrollida tegelikke asjaolusid tarbija algatatud vaidemenetluses. Arvestades lepingu sõlmimise ja rikkumise tuvastamise asjaolusid (juhil puudub võimalus anda selgitusi), tuleb vaidemenetluses kauplejalt eeldada tegelike asjaolude väljaselgitamist ja nendel asjaoludel hinnata, kas leppetrahvi kohaldamiseks oli sisulist alust või ei olnud.

Tarbija esitas koos pretensiooniga kauplejale sõiduki pardakaamera salvestise, millega on fikseeritud parkimise alguse aeg. Seega oli vaide lahendamisel kauplejale teada, et leppetrahv tasuta parkimise eest tehti 157 sekundit (2,62 min) peale parkimise aja algust, so ajal, kui kehtis 1,5 tunnine tasuta parkimise õigus. Tarbija selgitused parkimiskella näidu ebaõigsusega seonduvas on eluliselt usutavad ja formaalset rikkumist vabandavad.

Komisjon selgitab kauplejale, et ühel alusel määratud trahvi ei saa hilisemalt sisustada teise rikkumisega. Kuivõrd leppetrahv on määratud tasuta parkimise eest (millist rikkumist ei esine), ei saa sama leppetrahvi vaidemenetluses ümber hinnata leppetrahviks parkimiskella töökorra tagamise kohustuse rikkumise eest.

Komisjon peab vajalikuks selgitada kauplejale, et leppetrahvi nõue kuulub üksnes kahjustatud lepingupoolele. Komisjoni arvates ei saa kauplejat kõnealuses olukorras lugeda kahjustatud isikuks. Komisjonile esitatud tõenditest ei ole võimalik aru saada, milline on tarbija tegevuse negatiivne tagajärg kauplejale.

Kaupleja oli õigustatud parkimiskontrolöri määratud leppetrahvi tühistama ja sellega nõude lõpetama. Kahetsusväärsest on kaupleja selle asemel pidanud vajalikuks kulutada ressursse tarbijavaidlusele, mis ei ole kooskõlas VÕS §-s 6 ja 7 sätestatud põhimõtetega.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue leppetrahvi tühistamises (põhjendamatuses tuvastamises) on põhjendatud ja tuleb rahuldada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg

Anastasia Nezgovorova

Liisa Kolosov

/allkirjastatud digitaalselt/